

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. în străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Legea de urmărire a veniturilor publice și siguranța creditului. — Banca Internațională a Reparațiilor. — Situația. — Impozite. Legea timbrilor. — *Cronică*: Charles Rist. Cum merg încassările statului. Comercializarea gazului metan. Sporirea creditului caselor de împrumut pe gaj. Falimentul va fi aplicat și debitorilor civili insolubili? Bănea Românească, București afiliază. Mărci postale ce se scot din circulațiune. Desfășurarea gratuității la poștă. — Dividendele ce plătesc bănele pe anul 1928. — Cursul Valoilor la București.

Legea de urmărire a veniturilor publice și siguranța creditului.

Comunicare făcută în Senat la 16/IV de senatorul dl Ionel Comșa.

Este cunoscută dispoziția art. 24 al legii de urmărire a veniturilor publice, care asigură privilegiul legal pentru orice creanță a statului chiar și fără inscripțiune ipotecară. Ori această dispozițiune, unică în statele moderne, are drept efect nesiguranța creditului privat și care produce mai mult rău decât bine, fiind una dintre piedecile principale a imigrării capitalului străin, atât de necesar refacerii noastre economice.

Toate instituțiile economice din Ardeal și în special Camerele de comerț au intervenit și au cerut modificarea acestui faimos articol. Mai nou dl senator Ionel Comșa reprezentantul Camerei de comerț din Cluj a făcut o comunicare în acest sens în Senat. Dat fiind importanța chestiunii, publicăm această comunicare în întregime.

Indemnat de nenumărate solicitări venite din partea particularilor și a organizațiilor comerciale și industriale din Ardeal, îmi iau voie să revin asupra unei chestiuni atinsă deja în această in-

cintă, pentru a ruga pe dl *Ministru de Finanțe*, în numele tagmei negustorești din Ardeal, a căror reprezentant sunt în acest Senat, să binevoiască a ne aduce *cât mai urgent* un proiect de lege pentru modificarea articolului 24 din legea de urmărire a veniturilor publice, invocând următoarele motive:

Art. 24 din legea de urmărire dispune astfel:

„Statul, județul și comuna au privilegiul, înainte de orice datorie particulară, pentru veniturile de orice natură și amenzi asupra întregii averi a debitorului, mobilă și imobilă, fără ca în privința imobilelor să fie supus la formalitatea inscripțiunii și fără ca prin vânzarea silită a lor să purgeze acest privilegiu, în ceea ce privește impozitul asupra venitului imobilelor”.

Aceste dispozițiuni constituiesc o gravă piedică la realizarea de credite eficiente cu garanție ipotecară, chiar și atunci când solicitatorul poate oferi o astfel de garanție liberă de sarcini. Un privilegiu așa de vast al Statului și celorlalte administrațiuni publice, nu există în nici un Stat european.

Este cunoscut că în Ardeal avem introduse Cărțile Funduare în cari se deschide o foaie specială pentru înscrierea tuturor sarcinilor, cari grevează imobilul, creiând prin această înscriere o ordine de îndestulare a creditorilor corespunzător timpului și rangului în care au dobândit dreptul de întabulare. Astfel Cartea Funduară constituie un mijloc de informațiune publică, legală și certă privind la sarcinile unui imobil.

Legea de urmărire prin dispozițiunile art. 24 răstoarnă în întregime certitudinea

și siguranța de drept garantată prin sistemul Cărfilor Funduare, pentru creditorii particulari cari au dobândit drepturi în baza acestei instituțiuni legale.

Dispozițiunile art. 24 violează drepturi câștigate și creiază o nedreptate materială foarte jignitoare.

Dom ilustra această situație — care ne discreditează — cu câteva cazuri concrete:

O bancă acordă în anul 1921 un credit de Lei 500.000 — garantat prin ipotecă de rangul prim, asupra unui imobil în valoare de 1.000.000 —. Proprietarul în anul 1923, deschide o agenție pentru mijlociri de devize, își instalează telefoane și începe un comerț în stil mare. În anul 1927 banca scoate în vânzare publică imobilul pentru neplata datoriei. Se vinde cu Lei 800.000 —. Statul și comuna exercitând drepturile din art. 24, prezintă cererea de prioritate pentru restanțe de impozite, cifra de afaceri, taxe comunale, taxe pentru apaduct, pentru electricitate, taxe de vânat, creanțe restante la P. T. T. pentru telefoane, amenzi la legea devizelor etc., în sumă totală de Lei 900.000 — și duce întreg prețul de cumpărare. Banca a cărei creanță era mai veche decât oricare creanță a Statului, care avea o garanție ipotecară înscrisă în Cartea Funduară, își pierde întreaga pretensiune. Cei cari cunosc adevăratul rost al Cărfilor Funduare își pot da perfect seama de monstruoșitatea acestui sistem.

Un grup de bănci din Ardeal au obținut în anul trecut credite importante și foarte avantajoase din străinătate, pentru a le plasa exclusiv numai în credite ipotecare. Băncile străine informându-se ulterior asupra sistemului neobișnuit dela noi, privitor la prioritățile Statului, și-au retras ofertele, oprind operațiunile.

Așa fiind, negustorul și industriașul nostru, chiar dacă este cinstit, nu poate obține credite ipotecare eficiente, fiindcă avem o lege care-l discreditează, anulându-i principala garanție, cea ipotecară, pe care ar putea-o oferi creditorilor interni și externi.

Este deci necesar să se reformeze această lege punându-se de acord cu principiile moderne a Cărfii Funduare, a economiei naționale și a echității materiale.

În concluziune noi cerem:

1. Ca dreptul de prioritate pentru creanțele publice, în ce privește imobilele, să se restrângă și să se limiteze la impozitele asupra venitelor imobiliare înscrise în roluri. Cerem deci, să se elimineze prioritatea pentru alte venituri, îndeosebi pentru venituri indirecte, taxe și amenzi, cari nu pot fi prevăzute anterior.

2. Pentru alte venituri *directe* dreptul de prioritate să fie condiționat de inscripția în Cartea Funduară, până la sfârșitul anului pe care se datorează.

3. Prioritatea să se limiteze și *în timp* și să nu se acorde pentru restanțe mai vechi de trei ani.

4. Pentru toate creanțele de altă natură a Statului, județului și comunei, să se institue obligamântul inscripțiunii în Cartea Funduară și dreptul de îndeșulare singur numai în rangul acelei inscripțiuni.

Prin reforma pe care o cerem, va profita și Statul și celelalte instituțiuni publice, trebuind să se introducă o disciplină mai severă în evidența și încassarea creanțelor publice, iar creditul particular, atât indigen, cât și cel străin, va fi încurajat pentru a participa cât mai larg la activitatea productivă a țării.

Banca Internațională a Reparațiunilor

În Paris s'a întrunit Comitetul experților pentru a hotărî în fine definitiv ce are să plătească Germania aliaților în contul reparațiunilor de războiu.

Se discută de un timp îndelungat, dar nu s'a ajuns la o înțelegere. Aliații au redus mult pretensiunile lor, dar Dr. Schacht, reprezentantul Germaniei afirmă că Germania nu poate plăti atâta. Atunci s'au întrerupt discuțiunile, dar se crede că sub presiunea opiniei publice mondiale care nu este favorabilă Germaniei, aceasta va ceda pentru a ajunge la un acord.

Ceiace ne interesează pe noi este ideea lansată de Comitetul de experți pentru înființarea unei Bănci Internaționale a Reparațiunilor.

Toată presa financiară internațională se ocupă pe larg de această chestiune, se spune că i se simte lipsa și este convinsă de marea ei utilitate în comerțul internațional.

Îndată ce s'a emis ideea că o parte a datoriei Germaniei să fie comercializată se crede că ar fi un mare avantaj de a nu deosebi în anuitățile germane partea afectată serviciului de titluri plasate în mâinele publicului și cea care ar urma să se achite statelor creditoare.

Dacă aceasta ar reuși, neplata unei anuități din partea Germaniei ar lovi deopotrivă pe creditorii privați, pe deținătorii de titluri comercializate, pe creditorii politici și pe statele beneficiare. Astfel fiecare lipsă de plată — întocmai ca în viața unui particular — ar știrbi creditul Germaniei pe toate piețele financiare și astfel aceasta ar fi nevoită să-și achite la timp toate angajamentele luate.

Pentru a realiza această idee, ar trebui înființat un organism care ar încasa vărsămintele Germaniei și le-ar repartiza creditorilor privați și politici proporțional, conform dreptului ce are fiecare la reparațiuni. Acest organism ar deveni mandatarul creditorilor față de Germania. Mandatarul se numește trust și cea mai mare parte a împrumuturilor publice după războiu s'au făcut de câte un trust care aproape totdeauna era un bancher. El era intermediatorul comod între statul debitor și a creditorilor lui, purtătorii de obligațiuni. Pentru chestiunea reparațiunilor ar trebui creat un astfel de trust.

Însă cu ce s'ar ocupa acest trust? Ar primi dela Germania sumele destinate serviciului ei de datorii. Aceste sume s'ar compune de regulă din altă monedă decât cea germană și ar trebui schimbate în moneda națională a țării căreia se face plata. Ori în fiecare țară Banca de emisiune emite monedă națională având ca acoperire de vize streine ori aur. Ar fi normal ca toate băncile de emisiune a țărilor interesate să aibă cont la acest organism central care ar fi trustul. Însă dacă acest organism central ar trebui să deschidă conturi, aceasta n'ar putea-o face decât o bancă și astfel s'a ivit necesitatea creării unei Bănci Internaționale.

Îndată ce s'a văzut, că s'ar putea crea un organism central, la care principalele bănci de emisiune din lume ar avea un cont, s'a constatat că acesta ar fi institutul indicat pentru reglementări internaționale fără să fie nevoie de numărare prin simpla virare dintr'un cont într'altul precum Banca Națională este mijlocul reglementărilor prin virament, ori ca să folosim termenul obișnuit, prin compensare între băncile românești. Astfel Banca Internațională ar deveni Casa de compensațiuni internaționale, marele Clearing House a cărei creare a fost recomandată de conferința din Geneva încă în 1922.

Aceasta însă n'ar fi totul: cum băncile de emisiune ar avea toate contul lor la Banca Internațională, aceasta ar dispune de mari depozite în monedă diversă. Ar putea prin urmare să acoarde credite cu scadență scurtă ori credite pentru stabilizarea monedei, ceea ce ar permite

țărilor respective să facă momentan față plăților și să mențină cursul monedei lor.

Mai mult încă: dispunând de un anumit capital Banca Internațională ar avea și credit. Nimic n'ar împiedeca-o, să utilizeze acest credit pentru a împrumuta pe solicitanți și de a se pune la dispoziția statelor ajunse trecător în impas față de străinătate, punându-i la dispoziție suma necesară. Ar putea nu numai să execute transferuri internaționale, dar să le și ușureze. Această misiune nu s'ar referi numai la transferuri provenite din reparațiuni ci la toate cari se fac zilnic în reglementarea schimbului internațional.

N'am arătat toate datorințele acestei Bănci Internaționale, ei ne am ocupat numai de cele mai principale. Trebuie să afirmăm, că prin crearea ei multe alte perspective s'ar deschide. În curând s'ar constata că necesitățile tehnice a unei colaborări internaționale de ordin financiar ar fi imense și că un organism central bine utilat este indispensabil pentruca să le execute.

Execuțiunea acestor datorințe tehnice n'ar fi de altfel singurul merit al Băncii Internaționale Grupând principalele — poate toate — băncile de emisiune din lume, ar contribui cu un ajutor material la legătura care le-ar uni. Da da astfel acestei colaborări un caracter constituțional, care există între ele de mai mulți ani în decursul cărora experiența a arătat deja caracterul indispensabil și folositor, care ar contribui mult la acea solidaritate care în viitor s'ar afirma pe zi ce trece, având ca obiect stabilizarea unei politici de credit în toate țările din lume, care este singurul mijloc de a asigura stabilitatea relativă a nivelului general de prețuri și atenuarea crizelor periodice cari sunt consecințele variațiunilor continue.

*

Dar acuma să cercetăm că din punctul nostru de vedere al României, cu ce avantaje ar fi împreună creată crearea acestei Bănci Internaționale.

Se afirmă că o parte a datoriei germane va fi comercializată. Dar cine ne asigură că numai cea germană va fi comercializată. Odată înființat un organism așa de mare desigur că va comercializa datoriiile tuturor țărilor.

Țările europene cari în urma războiului au cele mai multe datorii, vor vedea că depinde din punct de vedere financiar de altele. Nu este greu de înțeles că pe lângă beneficiul realizat de această bancă uriașă va fi al Americii — din cauză că ea este principala țară creditoare — cuvântul ei ar fi hotărâtor, în toate chestiunile internaționale. Noi am asista la vânzarea și achiziționarea datoriilor noastre de către alte țări ori trusturi, a căror influință nefastă ar avea

repercursiuni imediate în politica noastră internă, a cărei urmări n'o putem prevedea azi.

Banca înființată va fi desigur Casa de Compensățiuni Internațională, ceiace nu va fi pe placul multor bănci de emisiune. Acestea au cea mai mare influență asupra vieții naționale a unei țări, însă având cont la Banca Internațională, care de multe ori ar fi debitor s'ar vedea adeseori puse în serviciul acesteia și ele, cari până acuma erau independente ajunse sub influența ei, independența lor ar fi știrbită astfel că și importanța lor ar scădea din multe puncte de vedere. Desigur că din acestea motive toate guvernele vor primi cu neîncredere înființarea acestei bănci, deoarece un astfel de organism internațional ar influența și politica lor internă.

Din această cauză primim sceptic ideea creării acestei bănci.

Impozite. Legea timbrelor.

Adaus la instrucțiuni în urma avizului Comisiunii centrale fiscale prevăzută de art. 84 l. u. e. d.

Art. 17. — Adaus la paragraful 31, aliniatul ultim: Dreptul de scutire de impozitul pe clădiri pentru imobilele noi construite începe dela data de când imobilul a devenit utilizat, conform art. 17, punctul 2, iar scutirea se acordă dela data de când se face cererea în acest sens, pentru timpul rămas până la expirarea dreptului de scutire, deoarece la baza oricărui avantaj prevăzut de legea contribuțiilor directe, stă principiul declarațiunii, iar aceste avantaje sau scutiri nu sunt de ordine publică.

Art. 23. — Adaus la paragraful 48, aliniatul ultim: Sucursalele din țară ale societăților anonime cari au sediul în străinătate, și ai căror acționari domiciliază în străinătate, dacă din beneficiile constatate prin bilanțurile încheiate pentru operațiunile lor din țară sau prin declarațiunile depuse în vederea impunerii se constată că nu distribuie nici un dividend, nu sunt obligate să rețină și să verse la Stat impozitul mobilier. La impunerea ce se va face însă cu cota dela art. 30 nu se poate scădea partea ce s'ar susține că revine acționarilor ca dividend, din moment ce nu se face nici o distribuire de beneficii, ei se impune fără nici o distincție venitul realizat în țară, scăzându-se numai cheltuelile prevăzute de art. 31 și ocazionate strict de operațiunile din țară.

În cazul însă când la centrală se face distribuire de dividend, care cuprinde implicit și împărțirea unui venit realizat de sucursala din țară, cota parte din beneficiul total distribuit și aferent beneficiului din țară este supusă impozitului mo-

bilier, iar impunerea la impozitul comercial se face conform normelor generale prevăzute de lege. (Art. 33 și 42).

Art. 23. — Adaus la paragraful 51, aliniatul penultim de sub litera a): Dobânzile plătite la resturile de preț în monetă străină, rezultând din cumpărarea de către o întreprindere românească a întregului activ aflat în țară și aparținând unei societăți străine, nu se pot scuti de impozitul mobilier deoarece nu este vorba de o deschidere de credit în străinătate în vederea unor investițiuni menite să ajute la propășirea întreprinderii românești.

Art. 23. — Adaus la paragraful 51, punctul 4, litera a, ca aliniat 6: Dobânzile plătite de comercianții și industriașii particulari la actele de ipotecă cu cari garantează o datorie comercială provenită din vânzare de mărfuri, față de alți comercianți sau industriași particulari, fără a exista un alt act principal din care să derive obligațiunea comercială, sunt supuse impozitului mobilier, în considerație că ipoteca este o obligațiune lovind în primul rând imobilul care este urmăribil pentru despăgubire și că prin natura ei ipoteca este un act civil, impozabil conform art. 23, punctul 4, litera a, din legea contribuțiilor directe, iar inserarea în actul de ipotecă a unei clauze de garantarea unei datorii comerciale nu poate schimba caracterul ei. Dealtfel legea contribuțiilor directe, prin art. 23, punctul 4, litera a, alin. ultim, nu a scutit de impozitul mobilier decât dobânzile încassate de comercianți și industriași la creanțele comerciale cum ar fi tratetele, polițele, etc., dar nu și dobânzile activelor civile cum sunt ipotecile.

În caz când în asemenea acte de ipotecă nu se prevede dobânda, impozitul mobilier se va calcula la dobânda legală.

Art. 23. — Adaus la paragraful 51, punctul 4, aliniatul penultim de sub litera a): Dobânzile plătite de comercianții sau industriașii români în străinătate și rezultând din vânzări de mărfuri sau alte afaceri de comerț, constatate prin facturile pentru livrarea mărfurilor, prin polițe sau sentințe judecătorești, sunt scutite de impozitul mobilier, dacă acei cari plătesc dobânzile sunt supuși la impozitul comercial pentru afacerile din cari rezultă acele operațiuni.

Dobânzile plătite la creditele efectiv deschise în străinătate în monetă străină sunt scutite de impozitul mobilier până la o cotă de 10% la capitalul împrumutat, în care intră și comisionul. Tot ce se va plăti ca dobândă peste această cotă de 10% se va taxa la mobilier, debitorul fiind obligat să rețină și să verse la Stat impozitul mobilier și nu se va recunoaște ca cheltuelă de

scăzut din beneficiul comercial în sensul art. 31, alin. 2, pentru debitori, decât dacă se va face dovada vărsării la Stat a impozitului mobilier.

Participațiunile la beneficiile întreprinderilor comerciale sau industriale din țară, pe cari creditorii din străinătate și le rezervă prin actele de deschidere de credit, fie pe lângă o dobândă, fie chiar fără să se fi prevăzut o dobândă, nu se pot bucura de scutirea impozitului mobilier, deoarece în acest caz dispar raporturile dintre creditor și debitor, dând naștere la asociații în participație.

Scutirea de impozit mobilier se acordă în aceleași condiții și pentru obligațiunile emise de întreprinderile comerciale din țară și plasate în străinătate în vederea executării unui contract.

Scutirea se acordă numai dacă debitorul va face declarație în termen de două luni dela realizarea efectivă a creditului în monedă străină în străinătate.

Declarația va fi însoțită de copii certificate de debitor de pe actele intervenite și din cari să se vadă condițiile contractuale, termenul, dobânda, etc. și se face fie la Administrația financiară, fie la Ministerul Finanțelor, iar scutirea principală se va acorda numai de către Ministerul Finanțelor pe baza cercetărilor ce va găsi necesare.

Odată obținută scutirea, debitorul mai este obligat să facă în termen de o lună dela plată sau creditarea în cont a dobânzilor câte o declarație ca mai sus.

Dobânzile prevăzute în actele de inscripție ipotecară având de scop garantarea creditorilor deschise în străinătate în monedă străină, în averea creditorilor din țară, nu sunt supuse impozitului mobilier dacă se face dovada că actele ipotecare sunt accesorii ale contractelor sau convențiilor principale de împrumut sau deschidere de credit, în care caz urmează în totul situația convențiilor sau contractelor principale.

* * *

Creditele deschise în străinătate în monedă străină comercianților sau industriașilor din țară sub forma contului curent, beneficiază deasemeni de scutirea impozitului mobilier, pentru dobânzile ce se plătesc până la limita maximă de 10%, cum se arată mai sus, întrucât prin natura sa juridică contul curent este un contract consensual, în baza căruia părțile se debitează și se creditează pentru remiterile ce-și fac reciproc pe un timp determinat, la expirarea căruia rezultă un sold în favoarea uneia din părți.

Pentru a se acorda această scutire trebuie să se facă dovada deschiderii contului curent prin contracte, convenții, scrisori comerciale, din

cari să se constate condițiile, termenul și dobânda în care se deschide contul curent, aceste elemente fiind esențiale deschiderii contului curent și necesare obținerii scutirii de impozit mobilier a dobânzilor.

Această dispoziție se aplică pentru dobânzile ce curg la conturile curente cu începere dela 1 Iulie 1928, iar scutirea se acordă pe baza declarațiilor arătate mai sus, cu excepția că declarația de plata dobânzilor se face în termen de o lună dela alegerea soldului, cu arătarea soldului creditor sau debitor.

Art. 23, punctul 6 și art. 27. — Adaus la paragraful 65 ca aliniat ultim: Dacă se cumpără o pădure și se revinde apoi cu un preț mai mare, diferența dintre prețul de cumpărare și cel de vânzare constituie un venit mobilier taxabil cu 18% conform art. 23, punctul 6 din legea contribuțiilor directe, deoarece cumpărarea unei păduri este strâns legată de dreptul de a o exploata, iar revinderea constituie de fapt o cesiune a dreptului de exploatare.

Se precizează că se taxează venitul brut așa cum rezultă din diferența între prețul de cumpărare și cel de vânzare. Administrațiile financiare vor percepe impozitul mobilier cu ocaziunea taxării actului de vânzare. (Da urma).

Situația.

Situația continuă a fi neclară, iar viața economică lipsită complet de evenimente.

Cu toate că în ultimele Consilii de ministri s'a decis, ca din suma împrumutului să se repartizeze sume destul de importante Ministerelor comunicațiilor și lucrărilor publice pentru lucrări de investiții — conform unui program bine precizat — în Căile Ferate Române, în P. T. T. și drumuri și șosele, lucrări cari de rândul acesta de fapt se vor și executa, mai departe, cu toate că guvernul a căutat pe cât se poate să pună la dispoziția agricultorilor sămânța necesară lucrărilor agricole, nimeni nu vede în viitorul apropiat nici un indiciu pentru o activitate mai în plin, mai îmbelșugată.

Cauzele acestei deprimări sunt multe.

În cea mai mare măsură ea este susținută de situația grea a agriculturii. Iarna grea a nimic în bună parte sămănăturile de toamnă, iar condițiunile climaterice actuale întârzie mult dezvoltarea plantațiilor, astfel că recolta anului acestuia — dela care toată lumea așteaptă salvarea — nu poate fi îmbucurătoare.

Mai are greutate și tezaurul statului pentru a face față multelor cheltuieli bugetare, căci situația rea îngreuiază mult încasările de venituri

ale statului. Se poate ca și aceste lipsuri să fie o cauză a neliniștei.

Apoi încă nu este bine clarificată situația Casei autonome. Trebuie să fie acolo ceva încurcătură sau neînțelegeri, căci despre această instituție de o importanță așa mare, și căreia îi incumbă sarcina de a executa planul de stabilizare nu se aude nici un bine.

*

În legătură cu aprovizionarea regiunilor înfometate comisarul guvernial al aprovizionării dl Kostache Lupu a dat un comunicat foarte instructiv. Expune eforturile pe cari le-a făcut guvernul spre a aproviziona regiunile bătute de foame și spre a prevedea cu sămânțe agricultorii lipsiți. Cum mijloacele autorităților nici pe departe nu sunt suficiente pentru a putea acoperi toate aceste nevoi, Dsa aduce învinuiri finanței private — acuzată în trecutul apropiat de cercuri cu răspundere de cămătărie — că nu a sărit în aceste vremuri grele cu sprijinul bănesc necesar în ajutorul producției agricole.

Poate că este adevărat că băncile private au refuzat credite agricultorilor strâmtorați. Dar după experiența tristă făcută în primii ani următori războiului, de pe urma căreia o mulțime de bănci și-au periclitat existența, nu se mai poate cere băncilor să se bage în astfel de afaceri, cari nu le prezintă destulă garanție și lichiditate.

Sunt ferm convins, că băncile ar putea cu cea mai mare încredere să finanțeze o producție agricolă bine studiată și îndrumată de organele specialiste ale Ministerului agriculturii, dacă li-se asigură, că recolta s'ar folosi în primul rând pentru achitarea creanțelor lor.

În felul acesta Băncilor „Solidarității“ cari trăesc exclusiv pentru nevoile țaranului li s'ar da o largă posibilitate de muncă în folosul lor și al țării.

*

Dar vremurile grele din prezent apasă mai cu seamă asupra bursei. Săptămâna trecută cursurile au suferit alte apreciable scăderi. Tendința este foarte slabă. Mai încercat este „Creditul Minier“ al cărei situație este foarte sdruncinată.

În timpul din urmă chiar persoane din nemijlocita apropiere a bursei și-au plasat banii în valori cu dobândă fixă, cari dau o rentabilitate netă de cca 8% + șansele de tragere. Aceasta trebuie să fie cauza, că rentele se țin bine, iar acțiunile, — a căror rentabilitate în majoritatea cazurilor este sub 8% — sunt abandonate.

Prea lunga perioadă de inactivitate a produs această mentalitate, care începe să periclitaze procesul de revalorizare a hârtiilor de bursă început de mai bine de un an de zile. Și aceasta,

cu toate că este evident ca lumina zilei, că valorile noastre mobiliare sunt mult sub nivelul valorii reale ce reprezintă de fapt.

București.

Remizier.

CRONICĂ.

Charles Rist. Iată un nume, foarte des pronunțat la noi, de când cu decretarea stabilizării monetei noastre.

Numele este foarte cunoscut, dar prea puțini vor fi știind cine și ce este dl Rist.

Dl Rist, reprezentantul la „Banca Națională a României“, a băncilor de emisiune, cari și-au dat concursul la stabilizarea Leului, este un profesor savant dela Facultatea de drept din Paris, financiar de renume mondial.

Membru onorific al Institutului Franței dl Rist a scris numeroase lucrări de specialitate: Istoria Doctrinelor Economice, Deflațiunea practică, Finanțele de după războiu ale Germaniei etc. și a publicat în „Revue d'Economie Politique“ numeroase studii. Membru în comisiunea de experți pentru stabilizarea coroanei austriace — delegat din partea Ligii Națiunilor, dl Rist a fost ales la 1926 de guvernul francez membru al comisiunii însărcinată cu stabilizarea francului francez, iar în prezent funcționează la noi ca supraveghiator-expert al stabilizării Leului.

Bogatele sale cunoștințe de specialitate și experiențele sale practice pe terenul stabilizărilor de monete ne vor fi, fără îndoială de cel mai mare folos.

*

Cum merg încassările statului. După cifrele culese de direcțiunea finanțelor publice și a contabilității generale situația încassărilor statului la 28 Februarie se prezintă astfel: Încassările dela 1—28 Februarie a. e. sunt de:

1.731,359.810 Lei

față de 2.063,511.342 Lei în perioada corespunzătoare a anului 1928.

Totalul încassărilor dela 1 Ianuarie până la 28 Februarie 1929 sunt de:

3.495,506.386 Lei

față de 3.685,803.958 Lei încassări în perioada corespunzătoare a anului 1928.

Diferența între încassări și evaluări pe timpul dela 1 Ianuarie până la 28 Februarie 1929, ținând seamă de cifra bugetului pe acest an e de 37.700,000.000 Lei, prezintă deci un minus de:

2.787,826.946 Lei

și un minus de 190,297.572 Lei față de încassările din aceeași perioadă a exercițiului 1928.

*

Trebuie să menționăm că raportul între evaluări și încassări este făcut numai pe anul financiar, care e de 12 luni, deși încassările se fac, conform legii contabilității, în 18 luni ale exercițiului bugetar, deci în realitate minusul de încassări, se raportează la întreaga durată de încassări.

*

Comercializarea gazului metan Ministerul de industrie a numit o comisiune pentru studierea și elaborarea unui proiect de lege de comercializare a gazului metan. Din comisie fac parte dnii dr. Ernest Ene, secretarul general al ministerului de finanțe, Romulus Boilă, senator, E. Lazăr, Gh. Mantu, deputat și N. Stănescu, avocat.

*

Sporirea creditului caselor de împrumut pe gaj. Ministerul de finanțe, spre a veni în ajutorul agricultorilor prin acordare de împrumuturi, în vederea însămânțărilor, a decis ca să sporească creditul Caselor de împrumut pe gaj, în care scop a întocmit un proiect de lege prin care Casele de împrumut pe gaj, se vor bucura pe viitor de un credit nelimitat, lăsat la aprecierea ministerului de finanțe, în raport cu nevoile agriculturii.

Imediat ce legea va fi votată, se vor începe tratativele cu Banca Națională, pentru sporirea actualului credit de 300 milioane Lei, și surplusul obținut se va repartiza imediat Caselor județene din țară, spre a veni cât mai curând în ajutorul agricultorilor ce vor face semănături.

*

Falimentul va fi aplicat și debitorilor civili insolubili? Consiliul legislativ a prezentat dlui ministru Iunian — înainte de vacanța Paștelui — cartea I-a din Proiectul de Cod Comercial, care se ocupă de comercianți și societăți comerciale. Începând din 22 Aprilie, dl ministru al justiției va lua parte la ședințele Consiliului legislativ, pentru a discuta împreună cu membrii Consiliului proiectul care va fi tipărit la începutul lunii Maiu. Cu această ocazie se va discuta și chestiunea dacă falimentul comercial poate fi extins și debitorilor civili insolubili; cu alte cuvinte, dacă materia falimentară din codul comercial, trebuie extrasă pentru a forma o lege aparte, reglementând o procedură concursuală, de execuțiune, procedură ce e cunoscută de legislația Transilvaniei și Bucovinei.

*

Banca Românească, București afiliază. Creditul Românesc s. a. Alba-lulia, afiliată Băncii Românești, a fost afiliată, precum anunță o revistă minoritară, de Banca Română din Aiud, asemenea o bancă afiliată a Băncii Românești.

Ca director a celor două bănci fuzionate va funcționa dl *Dominic Rațiu*.

Creditul Românesc din Alba-lulia va continua să funcționeze ca sucursală a Băncii Române din Aiud.

*

Mărci poștale ce se scot din circulațiune. Cu ziua de 1 Iulie a. c. se scot din circulațiune următoarele mărci poștale, purtând efigia Regelui Ferdinand: mărcile poștale à 5 bani negre; à 10 bani verzi; à 25 bani brune; à 25 bani bruneroșii; à 50 bani galbene; à Lei 1 violete; à Lei 2 verzi; à Lei 3 brune; à Lei 3 carminii; à Lei 5 roze; à Lei 6 verzi-măslinii; à Lei 7·50 albastre deschise și Lei 10 albastre.

Până la 1 Iulie a. c. mărcile poștale amintite mai sus, pot fi întrebuințate ori prezentate la oficiile poștale pentru schimbare.

După 1 Iulie a. c. își pierd valoarea.

*

Desființarea gratuității la poștă. Guvernul este preocupat de ideea de a pune capăt gratuităților la poștă, cu cari se făceau prea adeseori abuzuri în detrimentul acestei importante instituțiuni a statului.

Este vorba să se desființeze cu 1 Iunie a. c. gratuitățile la poștă și la telefon, de cari beneficiau pânăcum autoritățile, comunitățile confessionale și altele.

Se vor tipări pentru autorități timbre speciale.

Dividendele

ce plătesc băncile pe anul 1928.

„Albina“ Sibiu	24%	Lei 120—	net
„Ardeleana“ Orăștie	20%	„ 100—	„
„Armonia“ Cincul-Mare	20%	„ 100—	„
„Auraria“ Abrud	30%	„ 30—	„
„Banca Agrară“ Cluj	8·5%	„ 85—	„
„Banca Carpaților“ București	10%	„ 50·30	„
„Banca Centrală“ Cluj	12%	„ 25·50	„
„Banca Națională a României“ București	75%	„ 375—	„
„Banca Românească“	16·9%	„ 84·50	„
„Banca Românească din Valea Someșului S.A. Dej.	14%	„ 70—	„
„Bca Poporală“ Caransebeș	20%	„ 85—	„
„Banca Poporală“ Dej	14·8%	„ 37—	„
„Bocșana“ Bocșa Montană	17%	„ 170—	„
„Câmpiana“ Mociu	22%	„ 44—	„
„Codreana“ Băsești	10%	„ 5—	„
„Cordiana“ Fofeldea	40%	„ 40—	„
„Corvineana“ Hunedoara	20%	„ 83·50	„
„Cristiana“ Brad	20%	„ 100—	„
„Dacia Traiană“ Sibiu	16%	„ 32—	„
„Decebal“ Deva	20%	„ 10—	„

		Lei	51— net
„Economia“ Cohalm	12 ⁰ / ₀		
„Economul“ Cluj	17 ⁰ / ₀	17—	”
„Furnica“ Făgăraș	18 ⁰ / ₀	90—	”
„Goronul“ Aiud	18 ⁰ / ₀	36—	”
„Grănițerul“ Dobra	16 ⁰ / ₀	8—	”
„Maramurășana“ Sighet	20 ⁰ / ₀	83—	”
„Mărgineana“ Poiana	30 ⁰ / ₀	60—	”
„Minerva“ Beclean	18 ⁰ / ₀	90—	”
„Mureșiana“ Reghin	16 ⁰ / ₀	16—	”
„Nădlăcana“ Nădlac	11·90 ⁰ / ₀	59·50	”
„Olteana“ Dișteea de jos	16 ⁰ / ₀	80—	”
„Oravișana“ Oravița	10·5 ⁰ / ₀	51—	”
„Poporul“ Săliște	22 ⁰ / ₀	22—	”
„Prima Ardeleană“ Cluj	12 ⁰ / ₀	60—	”
„Progresul“ Ilia	14 ⁰ / ₀	7—	”
„Sălăgeana“ Jibou	12 ⁰ / ₀	60—	”
„Sătmăreana“ Seini	12 ⁰ / ₀	12—	”
„Sebeșana“ Caransebeș	12 ⁰ / ₀	12—	”
„Sebeșana“ Sebeș-Alba	20 ⁰ / ₀	100—	”
„Sentinela“ Novo-Selo	20 ⁰ / ₀	dlnari 10—	”
„Șercațiana“ Șercaia	20 ⁰ / ₀	Lei 20—	”
„Silvania“ Șimleul-Silvaniei	14·74 ⁰ / ₀	73·80	”
„Someșana“ Dej	10 ⁰ / ₀	20—	”
„Vatra“ Cluj	12 ⁰ / ₀	24—	”
„Viitorul“ Ocna-Sibiului	20 ⁰ / ₀	10—	”
„Vlădeasa“ Huedin	20 ⁰ / ₀	40—	”
„Doileana“ Doila	10 ⁰ / ₀	50—	”
„Vulturul“ Tășnad	12 ⁰ / ₀	60—	”

Cursul Valorilor la București la 25 Aprilie 1929.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	85—95
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	70—80
Scris Rurale	5	55 ¹ / ₄ —55 ¹ / ₂
Scris Urb. București	5	55 ³ / ₄ —56
Scris Urb. Iași	5	55 ¹ / ₄ —55 ¹ / ₂
Comuna București	4	60—65
Comuna București	5 ⁰ / ₀	70—75
Imprumutul Național 1916	5	69—69 ¹ / ₄
Imprumutul Unirii 1919	—	62 ¹ / ₄ —62 ¹ / ₂
Imprumutul Refacerii 1920	5	63—63 ¹ / ₂
Rentă împroprietăririi	5	61—61 ¹ / ₄
„ 1903 original	5 ⁰ / ₀	80—90
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₀	60—70

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	12500—12600
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	1240—1250
Românească	500	970—975
„ pui	500	890—900
De Scont ex. cup.	500	385—390
Comerc. Română ex. cup.	500	1200—1220
Credit Român	500	1300—1310
Generală ex. cup.	500	710—720

	Val. nom.	Cursul
Viticola ex. cup.	500	375—380
Comerț Craiova opt.	500	900—910
Com. Ital. și Rom.	500	950—1000
Albișă Sibiu ex. cup.	500	1250—1300
Carpaților	500	475—500
Franco-Română	500	400—405

ASIGURĂRI

Dacia-România	2000	7400—7450
Națională	500	1330—1350
Generală	500	2900—3000
Agricola	500	1250—1300
Steaua României	500	980—1000
Prevederea	200	470—480
Soc. Urania	1000	2300—2400

PETROLIFERE

Steaua Română	500	1475—1500
Astra Română	500	2600—2650
Speranța opt.	500	1250—1275
Speranța pui	500	740—750
Petrol Blok	500	315—320
Petrolul Rom. opt.	500	750—775
Petrolul Rom. (pui)	500	400—425
I. R. D. P. opt.	500	500—505
Concordia	250	1450—1475
Creditul Minier opt.	500	810—815

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	805—810
C. Tramv. Buc.	500	965—975
Govora-Călimănești purtător	200	240—250
Govora-Călimănești nom.	200	230—235
Cartea Românească	500	390—400
Creditul Technic purt.	500	465—475
Creditul Technic nom.	500	515—520
Letea opt. ex. cup.	500	1030—1040
Clădirea Românească	500	1010—1015
Mica ex. cup.	500	680—690
Carpatina	500	1300—1350
Credit Industrial	1000	860—870

MONEDE EFECTIVE

Dolari	167·20—167·75
Sterline	814—817—
Lirete	8·87— 8·92
Cor. cehe	4·98— 5·02
Franci francezi	6·63— 6·65
Franci belgieni	4·60— 4·65
Franci elvețieni	32·25— 32·50
Mărci germane	39·80— 39·90
Zloți	18·70— 19—
Șilingi austr.	23·70— 23·90
Pengő	29·25— 29·50
Dinari	2·95— 2·97
Leva	1·20— 1·22
Drachme	2·15— 2·18
Lire otomane	84— 85—
Napoleon	650—655—